

הרבנות הראשית לישראל

THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

מחלקת הבחינות הארצית

ח' טבת התשע"ד

מבחן הסמכה בהלכות שבת

- א. חלק אי (עיון) יש לענות על שבע שאלות בלבד, תשובה מלאה בחלק זה תזכה אותך בעשר נקוי, ובסייה לחלק זה 70 נקוי.
- ב. חלק ב' (בקיאות) יש לענות על חמש שאלות בלבד, תשובה מלאה תזכה אותך ב 6 נקוי, ובסייה לחלק זה 30 נקוי.
- ג. בחלק א' חובה לנמק התשובות ולציין את כל מקורות ההלכה גמרא ראשונים שו"ע ונו"כ. בחלק ב' אין צורך לציין מקורות ההלכה ודי בהבאת דברי מרן השולחן ערוך הרמ"א ונו"כ.
- ד. בתשובתך נא התמקד בנידון השאלה. אין להאריך בעניינים שאינם נוגעים לשאלה.
- ה. השתדל לכתוב כל תשובה בדף נפרד.

חלק העיון

1. איסור חזרה בשבת

- א. "אמר רבי חלבו אמר רב חמא בר גוריא אמר רב לא שנו אלא "על גבה" אבל לתוכה אסור". (שבת לז).
- כיצד ביארו זאת הראשונים! והאם מותר להחזיר לתנורי אפיה המצויים בזמננו? נמק.
- ב. האם דין "חזרה ותנאיה" נאמרו גם בערב שבת סמוך לחשיכה? והאם מותר לסמוך לאש בשעה זו?
- ג. האם מותר להוסיף בשבת מים חמים מכ"ר לתוך קדירת תבשיל שהצטמק? נמק

2. טלטול נר בשבת

- א. המדליק נרות חנוכה בפתח החצר בחנוכה יקרת ערך, האם רשאי להכניס לביתו את החנוכה "בליל שבת חנוכה" לאחר שכבו הנרות, ציין את כל האפשרויות ההלכתיות ונמקם.
- ב. "נר של יו"ט" של שמן, או של שעה, שכבה ביו"ט, האם מותר להשתמש בנותר?

3. מוקצה

- א. האם מותר להסיר עצמות וקליפות מעל השולחן ובאלו תנאים? פרט.
- ב. האם מותר לטלטל בשבת בשר בקר, עופות, ודגים, שאינם מבושלים?
- ג. "הניח" דבר מוקצה על שולחן על דעת שישאר שם בכניסת השבת בלבד, האם השולחן נעשה "בסיס לדבר האסור"? והאם למפה המונחת על השולחן יש דין "בסיס לדבר האסור"?

4. איסור מבשל בשבת

- א. האם מותר לתת אטריות, או שקדי מרק, או מלח, לתוך מרק הנמצא בכלי ראשון בשבת?
- ב. מאכל שגמר מלאכתו והכשרתו לאכילה הוא ע"י הדחה בחמין בכלי שני, או בצונן, האם מותר להדיחו בשבת?

5. בורר

- א. האם מותר לסנן מים, או יין, במשמרת, או בסודר? פרט, ונמק!
- ב. שטיפת ירקות במים בשבת האם הדבר מותר וכיצד?
- ג. ציין שלש דוגמאות שמותר לברור פסולת מתוך אוכל, ונמק!

6. סחיטה

- א. "סוחטין בפגעין ובפרישין ובעוזרדין, אבל לא ברמונים. ושל בית מנשיא בר מנחם היו סוחטין ברמונים" (שבת דף קמ"ד עמוד ב). באר מימרא זו, וכיצד נפסקה ההלכה?
- ב. האם מותר לסחוט כבשים ושלקות? באר ונמק.
- ג. אמר רב שימי בר חייא משמיה דרב "האי מסוכרייא דנזייתא אסור להדוקה ביומא טבא" (שבת קיא). באר דעות הראשונים שנאמרו בזה, ומה היא פסיקת ההלכה.

7. תיקוני מאכל בשבת

- א. "אין עושין מי מלח וכו'" באלו אופנים נאמר איסור זה?
- ב. האם מותר לכתוש מלח בשבת? ומה הדין לחתוך בשר, או עוף דק דק?
- ג. "חרדל שלשו בעייש" האם מותר לערבו בשבת במים או ביין?

8. מלאכת אינו יהודי בשבת.

- א. האם מותר לתת לנכרי בשבת חפץ או דבר מאכל? פרט ונמק.
- ב. נכרי שעשה בשבת מלאכה בפרהסייה עבור ישראל האם ולמי מותר להנות ממנה?
- ג. נכרי שהביא חפץ בשבת מחוץ לתחום או תלש מן המחובר מתי יהיה מותר להנות ממנו?

חלק הבקיות

1. דיני ערב שבת

- א. המתענה בערב שבת תענית יחיד, או תענית ציבור. והתפלל ערבית בפלג המנחה, האם רשאי לסעוד סעודת שבת לאחר התפילה?
- ב. האם מותר לכבס, או להסתפר, או לכתוב סת"ם, בערב שבת?

2. קידוש והדלקת הנר

- א. האם אפשר לברך על נרות השבת כאשר הבית מואר באור רב? באר דבריך
- ב. אם קידש על הכוס והיה סבור שהוא יין, ונמצא שהוא שיכר, או מים, האם צריך לחזור ולקדש? פרט.

3. דיני רחיצה בשבת

- א. האם מותר לטבול במקוה טהרה או בנהר בשבת? ציין את החששות שיש בדבר. ומה הדין במי שהוא טהור ורוצה לטבול בשבת לתוספת קדושה?
- ב. האם מותר להניח על בטנו בגד חם, או בקבוק עם מים חמים, או פושרים בשבת? נמק.

4. דיני הצלה ויולדת בשבת

- א. שריפה שפרצה בשבת ביער הסמוך למושב זקנים ובפניהם עומדות שתי אפשריות: לפנותם למקום אחר, או לכבות את הדליקה, באיזה דרך היית מציע לפעול במקרה זה?
- ב. יולדת בתוך שלושים ללידתה האם מותר להדליק עבודה תנור בשבת?

5. הוצאה

- א. האם ובאלו תנאים מותר לחולה שאין בו סכנה לצאת בקמיע לרה"ר?
- ב. האם מותר לצאת במקום שאין ערוב בכובע (רחב/צר) העשוי להגן מפני החמה?
- ג. האם מותר להביא סידור תפילה לבית הכנסת ע"י קטן?

6. מלאכת גוזז

- א. הגוזז ב' שערות ואינו צריך לשער האם עבר במעשה זה על איסור תורה? נמק.
- ב. עור המדולדל על שפתיו שפירש רובו האם מותר לתולשו ביד? נמק.

בהצלחה